

Lilleskolerne
Ny Kongensgade 10 1.
1472 København K

Tlf. 3330 7920
Fax 7020 2643

peter@lilleskolerne.dk
www.lilleskolerne.dk

Side 1

Hvordan engagerer og forpligter vi lærerne

Side 2

Genopretningspakken:
Hvad gør Lilleskolerne?
Hvad kan du selv gøre på skolen?

Side 3

Regeringen vil styrke tilsynet og tvinge skoler til at bruge de nationale test

Side 4

Lilleskolen i Odense vinder plakatkonkurrencen

KORT NYT KALENDER

Hvordan engagerer og forpligter vi lærerne?

Ledelsernes udfordringer med at modtage de nye lærere på skolerne er stort. Der skal formidles en masse viden, skolekulturen skal oversættes, og samtidig skal der skabes mu-

ligheder for, at de nye lærere kan være med til at påvirke, udvikle og ændre skolen. Hvordan sikrer man denne proces på skolen? Bliver der sat tid og ressourcer af til det i en travl hverdag på skolerne?

I sidste uge deltog jeg i Lilleskolernes intro-kursus for nye lærere samt deres ledere, der blev afholdt i samarbejde med lærernes fagforening, FSL. Der var højt til loftet og en rigtig god stemning og først og fremmest: engagerede lærere.

Når vi i Lilleskolerne går ind i dette felt, er det fordi vi tror på, at lærerne – udover deres daglige undervisningsopgaver – ønsker at forpligte sig på noget mere: De nye lærere siger lige ud, at arbejdet skal være meningsgørende – først og fremmest lokalt på skolen, men også i bredere forstand, som en del af en større sammenhæng, som lilleskolelærer.

"Hvad er en rigtig lilleskolelærer?" spørger mange af dem om. Mit svar er – lidt drillende – at det kan de fortælle mig på opfølgingsmødet i februar. Det er i skolernes praksis, at lilleskolelæreren skabes, men det er måske først i mødet med de andre lærere fra andre lilleskoler, at det forstås? Og så viser det sig jo nok – det er i hvert fald min erfaring – at der er mange forskellige måder at være en "rigtig" lilleskolelærer på.

Vi mener, at der er brug for den slags mødesteder, hvor lærerne på tværs af

skolerne kan dele viden og erfaringer, spejle hinandens praksis og danne netværk. I Lilleskolerne har vi jo allerede en god tradition for faglige og identitetsskabende netværk, både Musik- og teaterfestivalen og specialundervisningstræffet udvikler sig hele tiden.

Mit spørgsmål er, om tiden er kommet til at igen gøre mere for flere af lærerne også de erfarne? Er der vilje og ressourcer på skolerne til, at større grupper af lærere, f.eks. hele årgangs- eller fagteams årligt kan mødes på et træf eller seminar eller.....?

Det kunne – udover det meningsgørende – generere faglige, vidensdelende netværk, der kunne hjælpe lærerne ude på skolerne til en endnu bedre undervisning.

Før i tiden kunne vi engagere og forpligte lærerne via Kred 2 i fagforeningen, i dag må vi gøre det selv og undersøge nye samarbejds muligheder. I sidste ende: Hvis det skal være en god ide, skal skolernes ledelser bakke den op og drøfte den lokalt med lærerne. I Lilleskolerne har vi styrket sekretariatet blande andet for sammen med skolerne at gøre de lokale initiativer og ideer til virkelighed.

Venlig hilsen
Søren Erhard Hansen,
Formand

Introforløb for nyansatte. Internat 27-28. oktober i Kerteminde

Introforløb for nyansatte. Internat 27-28. oktober i Kerteminde

REGIONS MØDER

3. november på Børnenes Friskole 10. november på Humlebæk Lille Skole

BRÆNDVARM TEMA

midt i en forandringstid med store økonomiske udfordringer

Hvordan kan bestyrelsen sammen med skolens ledelse skabe en dialog med forældre og medarbejdere om skolens vilkår, udfordringer og muligheder på en sådan måde, at bestyrelse og ledelse bliver klogere på, hvad der rør sig, får inspiration, henter legitimitet og styrke ledelseskraften?

OPLÆG – DIALOG – PROCES
ved Niels Erik Hulgaard Larsen

Genopretningspakken: Hvad gør Lilleskolerne? Hvad kan du selv gøre på skolen?

Fra *Lilleskolernes* side har bestyrelsen valgt at bakke op om den indsats skoleforeningen tilsammen gør for at søge indflydelse på de politiske forhandlinger om finansloven og regeringens genopretningspakke. Det indebærer, at vi har været yderst tilbagholdende med at søge synlighed gennem indlæg i pressen. Det er vurderingen, at vi opnår mest ved at foreningerne arbejder sammen og i videst muligt omfang taler med én stemme.

Om strategien bærer frugt at umuligt at sige på indeværende tidspunkt. Men vi har dog fået to spæde indikationer om at der sker noget. I pressen har der været udmeldinger om at regeringen vil droppe nogle af de besparelser, der vil ramme forældrebetalingen på efterskoleområdet. Derudover har Undervisningsministeren har i et svar til uddannelsesudvalget den 14. oktober tilkendegivet at problematikken om, at genopretningspakken kan føre til at de frie grundskoler forhøjer elevbetalin-

gen vil indgå i forhandlingerne om finansloven.

I pressen har der været indlæg fra bekymrede skolefolk, ikke forstår fornuften i at spare på skolen og som protesterer mod genopretningspakken, som jo rammer de frie grundskoler tredobbelt:

- dels ved at koblingsprocenten nedsættes
- dels ved at besparelser i folkeskolen slår igennem hos os
- dels ved at de frie grundskoler omfattes af statens generelle besparelser – og det endda med tilbagevirkende kraft i og med den annoncerede 1 % besparelse på den vedtagne 2010 bevilling.

Det er godt, at høre sådanne stemmer. Det er god ide, at appellere til de lokale politikere og folketingskandidater. Mange politikere er slet ikke klar over, hvordan besparelserne reelt er skruet sammen og hvor hårdt de

egentlig rammer de frie skoler. Her ligger en stor oplysningsopgave, som alle kan bidrage til.

Opbakning og inspiration fra forældrene vigtig

Dialogmøder på skolen er et nyttigt værktøj. Det er oplagt at bestyrelsen og skolens ledelse holder møder med medarbejderne om perspektiverne og handlemulighederne. Men det er også en særdeles god ide, at invitere forældrene til møde og dialog, dels for at informere; men især for at lytte og få inspiration. I sammenslutningen har vi indtryk af at flere medlemsskoler allerede er i gang med sådanne møder.

Fra Lilleskolernes side anbefaler vi at sætte den viden og inspiration der ligger hos forældre medarbejdere i spil, og vi har erfaring for, at dialog-

møder er en god måde at møde den usikkerhed der helt naturligt vil være blandt forældre og medarbejdere i en tid med nedskæringer og større uforudsigelighed end tidligere med hensyn til skolens vilkår. På regionsmøderne 3. november i Århus og 10. november i Humlebæk sættes der fokus på hvordan bestyrelse og ledelse kan arbejde med dialogen som et værktøj til at hente legitimitet og opbakning.

En anden mulighed er, at invitere lokale folketingspolitikere og -kandidater til at deltage i dialogmøder på skolen om genopretningspakken og de politisk bestemte vilkår for de frie skoler. Den ide har vi også set realiseret på nogle frie grundskoler.

Der sikkert mange andre muligheder og initiativer i gang. Det vil vi gerne høre om, så vi kan formidle erfaringerne videre.

Regeringen vil styrke tilsynet og tvinge skoler til at bruge de nationale test

Fremover skal frie grundskoler, der udtages til statens tilsyn kunne tvinges til at gennemføre de nationale test i dansk, læsning og eventuelt dansk som andetsprog. Det fremgår af regeringens såkaldte ghettoplan, hvor der annonceres et skærpet tilsyn

”med elevernes færdigheder i dansk i de frie grundskoler og i de kommunale folkeskoler med mange tosprogede elever eller mange elever med sprogstøttebehov”

Videre hedder det i planen, at

”De frie grundskoler, som udtages til statens tilsyn på grund af dårlige resultater eller hvor der på anden måde er anledning til en bekymring for undervisningens kvalitet, vil fremover skulle gennemføre de nationale test i dansk, læsning og evt. dansk som andetsprog. Skolens testresultater vil tillægges en væsentlig betydning for tilsynets vurdering af, om undervisningen står mål med, hvad der al-

mindeligvis kræves i folkeskolen, og for muligheden for at iværksætte skærpet tilsyn, der i sidste ende kan føre til, at skolen får frataget sit stats-tilskud og retten til at være en fri grundskole. Det styrkede tilsyn med de frie grundskoler vil bl.a. ske som led i det strategiske samarbejde med en række kommuner (jf. kapitel 1).

Hvis der skal bruges nationale test forud for et eventuelt skærpet tilsyn, vil det kræve en lovændring. Således som loven nu er indrettet, kan de frie grundskoler selv vælge om de vil anvende de nationale test. Men hvis en skole kommer under statens skærpede tilsyn, kan skolen blive pålagt at anvende test.

Lilleskolerne er bekymret over regeringens udspil. De nye tilsynsbestemmelser er netop trådt i kraft efter flere års forberedende arbejde; og reglerne er først nu ved at blive implementeret; ja

faktisk mangler der endnu en bekendtgørelse om statens skærpede tilsyn. Det forekommer hovedløst, at gå i gang med at ændre en lovgivning, som knapt er kommet i gang. Det er selvfølgelig også et problem, at det politiske søgelys endnu engang rettes

mod en særlig gruppe frie grundskoler - ikke for at hjælpe skolerne, men med en trussel om at lukke skolerne, blandt andet på grundlag af utilfredsstillende testresultater. Det er en udfordring for skole- og undervisningsfriheden.

LILLESKOLENS DAG 2010

Lilleskolen i Odense vinder plakatkonkurrencen

Plakaten er sendt skolerne - samtlige bidrag til konkurrencen udstilles i Skolestyrelsen, på sekretariatet og til Bestyrelsestræf 2011

Dommerpanelet har kåret vinderen af plakatkonkurrencen i forbindelse med Lilleskolens Dag 2010. Det blev 1. klasse på Lilleskolen i Odense, der løb med 1. pladsen for plakaten "Selvportrætter". Dommerne begrundede valget med, at "det er en vidunderlig plakat, som fanger opmærksomheden med det samme. Den har et kunstnerisk udtryk, som ikke er til at stå for, og så er den samtidig både sjov og har masser af knald på farverne. Plakaten repræsenterer dermed Lilleskolerne på en rigtig fin måde." Vinderne får en tur for hele klassen til en begivenhed i Odense efter eget valg.

Vinderplakaten bryder i sin helhed med det normale format på plakaten til Lilleskolernes Dag. Den måler nemlig 55x100 cm, og er dermed meget større end de tidligere års plakater. Til gengæld giver den skolerne mulighed for at lave deres egne formater. Anvendes plakaten i sin helhed, er der plads til at skrive forinden eller til at påklippe en A4 med informationer om den enkelte skole. Ønsker man at give plakaten et standardmål, kan det nederste hvide stykke klippes af, hvorved plakaten får størrelsen A1. Der er også mulighed for at flække plakaten på langs eller dele den i fire. Hermed får plakaten det "almindelige" Lilleskole-format, hvis det passer bedre med de steder, hvor plakaten skal hænge. Plakaterne udsendes til skolerne inden efterårsferien.

Dommerne var så imponerede over de indsendte plakater, at de også valgte at uddele en 2. og 3. plads: 2. pladsen gik til 5. klasse på Helsingør Lille Skole for plakaten "Vi vokser og gror", mens 3. pladsen blev tildelt 4.-6. klasse på Roskilde Lille Skole for deres plakat med et overflødighedshorn af oplevelser og lærdom.

Alle plakaterne vil som tidligere nævnt blive udstillet på Lilleskolernes Sekretariat og ved Bestyrelsestræf 2011. Derudover er der nu indgået aftale om, at de også skal udstilles i Skolestyrelsen i løbet af vinteren. På den måde vil rigtig mange skolefolk få glæde og inspiration af plakaterne.

De deltagende skoler vil umiddelbart efter efterårsferien modtage diplomer med dommernes udtalelser om de enkelte plakater.

Dommerne ved vinderplakaten. Fra venstre er det: Erik Clausen, Torben Berg, Mille Obel Højier og Michael Mossefin.

KORT NYT

BUPL OK 2011 – workshop om ønsker til forhandlingerne

Lilleskolerne og BUPL har inviteret 12 skoler til at deltage i en workshop om, hvordan overenskomsten for pædagogisk personale fungerer. Workshoppen er en optakt til de forestående forhandlinger om overenskomstfornyelsen pr. 1. april 2011. Hver skole deltager med en leder og en repræsentant for det pædagogiske personale.

I øvrigt opfordres alle medlemsskoler blive opfordret til at indsende yderligere ønsker samt kommentarer til, hvor skoen trykker i BUPL-overenskomsten.

Forhandlingerne om fornyelsen vil denne gang foregå således at hver skoleforening forhandler separat med BUPL; men skoleforeningerne vil holde hinanden orienteret under forløbet. Alle skoleforeninger har tilkendegivet, at man er interesseret i på sigt, at kunne samles om én fælles aftale mellem BUPL og foreningerne. Det har imidlertid ikke været praktisk muligt at nå frem til en samlet løsning ved den kommende forhandling.

Ledermøder 2010 2011: Ledelsesudfordringer: Fra refleksion til handling – i en højkompleks virkelighed

Ledermøderne 9. december og 9. februar præsenterer nogle udfordringer i foredragsform, som efterfølgende perspektiveres gennem teori og teori idet temaer og erfaringer fra deltagerens ledelsespraksis inddrages.

Perspektivering ledet af Ole Dissing, der har et indgående kendskab til organisations- og ledelsesudvikling.

Foredraget den 9. december vil være en udfordrende gennemlysning af de 4

overordnede uddannelsespolitiske rationaler, som står og banker mod hinanden i disse år. Hvor er håbet? Hvor er handlemuligheder? Dagens foredragsholder er Steen Nepper Larsen, lektor på DPU og aktiv i den pædagogiske tænketank Sophia.

På ledermødet den 9. februar er overskriftren "Skolen, Rejseholdet og politiske tendenser", med oplæg af Simon Calmar Andersen, lektor ved Århus Universitet og næstformand i Skolerådet og Jacob Fuglsang, uddannelsesrektor på Politiken.

Skoleårets sidste ledermøde handler om overenskomstfornyelser pr. 1. april 2011. Hvad blev der aftalt, og hvilke perspektiver ligger der i overenskomsten i forhold til skolens øvrige udfordringer? Mødet afholdes 7. april og der vil være oplæg fra både lønmodtagerne ved FSL's formand Arne Petersen og en repræsentant fra BUPL samt fra arbejdsgiversidens repræsentanter i overenskomstforhandlingerne og fra Lilleskolernes bestyrelse.

Som noget nyt prøver vi i år at komme deltagere fra nord- og midtjylland i møde ved at afholde 2 af møderne i Kastrup. Det giver mulighed for at rejse med fly, hvilket er både hurtigere og billigere end at tage bilen.

LINK:

[Invitation til ledermøderne](#)

Danske elever er nummer 1 i viden om samfund og politik

En undersøgelse blandt 140.000 elever i 38 lande viser, at danske 8. klasselever er helt i top, når det gælder forståelsen af politik og samfundsforhold. Undersøgelsen omfatter 4.500 danske elever og er gennemført af IEA (the International Association for the Evaluation of Educational Achievement). den danske del er udført af

DPU, Aarhus Universitet. I alt indgår resultater fra mere end 5.300 skoler i de 38 lande og der er hentet oplysninger fra ca. 60.000 lærere og 5.000 ledere. Undersøgelsen går ud på at, at dokumentere hvordan og hvor godt "skolesystemer, skoler og lærere i hele verden forbereder eleverne på deres fremtidige liv som samfundsborger."

Top 10 ser således ud:

1. Danmark
2. Finland
3. Sydkorea
4. Taiwan
5. Sverige
6. Polen
7. Irland
8. Schweiz
9. Lichtenstein
10. Italien

LINK:

[IEA undersøgelse om medborgerskab og politisk dannelse](#)

Regeringens lovprogram

Regeringens lovprogram for folketingsåret 2010-11, som blev fremlagt i begyndelsen af oktober, inderholder

usædvanlig få initiativer, der direkte angår de frie skoler. Vigtigst er naturligvis forslaget til finanslov, som allerede er kendt. Dernæst må man fremhæve folkeskoleloven, hvor der forventes fremsat forslag i februar 2011 om ændringer. Regeringen vil præsentere et samlet folkeskoleudspil i denne måned.

Tilsynet med frihed og folkestyre fortsætter

Skolestyrelsen har meddelt at styrelsen nu går i gang med tredje af i alt fem tilsynsrunder med frihed og folkestyre. Tilsynsrunden omfatter fem skoler. I modsætning til de to tidligere runder er ingen lilleskoler omfattet. Skolerne er udvalgt ved stikprøve og alle fem skoler er udvalgt efter det første kriterium: "Skoler, som ikke har eksplicitte mål for, hvordan de vil sikre, at eleverne forberedes til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre".

KALENDER 2010 - 2011

3. november	Regionsmøde på Børnenes Friskole i Århus
6. november	Lilleskolens Dag 2010
10. november	Regionsmøde på Humlebæk Lille Skole
17. - 19. november	Specialundervisningstræf 2010
9. december	Ledermøde i Kastrup
8. februar 2011	Introkursus for nyansatte - Opfølgningskursusdag
9. februar	Ledermøde i Odense
7. april	Ledermøde i Kastrup
29. - 30. april	Bestyrelsestræf og Repræsentantskabsmøde 2011
31. maj	Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer i Jylland
8. juni	Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer på Sjælland
20. - 22. juni	Lilleskolefestival 2011 på Norddjurs Friskole
21. - 23. september	Ledertræf 2011 i Svendborg (ja - alle får enkeltværelse - ingen "kosteskabe" denne gang)
7. - 9. november	Sekretærkursus 2011